

Alkoholhasználati zavar és COVID-19

Szily Erika

Semmelweis Egyetem

Pszichiátriai és Pszichoterápiás Klinika

2021. 09. 25.

Áttekintés

- 1. Milyen trend látható: alkoholfogyasztás
- 2. Mi magyarázhatja ezt?
- 3. Miért baj ez?
- 4. Mit lehet tenni?

1. Nemzetközi adatok

The National Survey on Drug Use and Health: 2019

Elinore F. McCance-Katz, MD, PhD
Assistant Secretary for Mental Health and Substance Use
Substance Abuse and Mental Health Services Administration
U.S. Department of Health and Human Services

1. Nemzetközi adatok

Progress in Neuropsychopharmacology & Biological Psychiatry 106 (2021) 110070

Contents lists available at ScienceDirect

Progress in Neuropsychopharmacology & Biological Psychiatry

journal homepage: www.elsevier.com/locate/pnp

 ELSEVIER

Addictions in the COVID-19 era: Current evidence, future perspectives a comprehensive review

Jasmina Mallet^{a,b,c}, Caroline Dubertret^{a,b}, Yann Le Strat^{a,b}

 Glowacz

Changes in Alcohol Use During the COVID-19 Pandemic: Impact of the Lockdown Conditions and Mental Health Factors

E. Schmits¹, F. Glowacz¹

Accepted: 11 November 2020/
© Springer Science+Business Media, LLC, part of Springer Nature 2021

the EU, 2019

Daily alcohol consumption in the EU by gender

 ELSEVIER

COVID-19 pandemic and alcohol consumption: Impacts interconnections

Alina^{a,b,c}, Thomas Hartung^{b,c}, Ileana Mardare^{b,c}, Mihaela Mitroi^{c,d}, Poulas^e, Aristidis Tsatsakis^{a,b}, Ion Rogoveanu^f, Anca Oana Docea^{g,h}

The Na **JAMA Network | Open™**

Research Letter | Substance Use and Addiction

Changes in Adult Alcohol Use and Consequences During the COVID-19 Pandemic in the US

Michael S. Pollard, PhD; Joan S. Tucker, PhD; Harold D. Green Jr, PhD

1. Nemzetközi adatok

How Has Drinking Behavior Changed During the COVID-19 Pandemic?

Carolina Barbosa, PharmD, PhD
Alexander J. Cowell, PhD
William N. Dowd, BA

www.rti.org

RTI International is a registered trademark and a trade name of Research Triangle Institute. The RTI logo is a registered trademark of Research Triangle Institute.

Michael S. Pollard, PhD; Joan S. Tucker, PhD; Harold D. Green Jr, PhD

CONFIDENTIAL

Progress in Neuropsychopharmacology & Biological Psychiatry 106 (2021) 110070

Available at ScienceDirect

the EU, 2019

daily alcohol consumption in the EU by gender

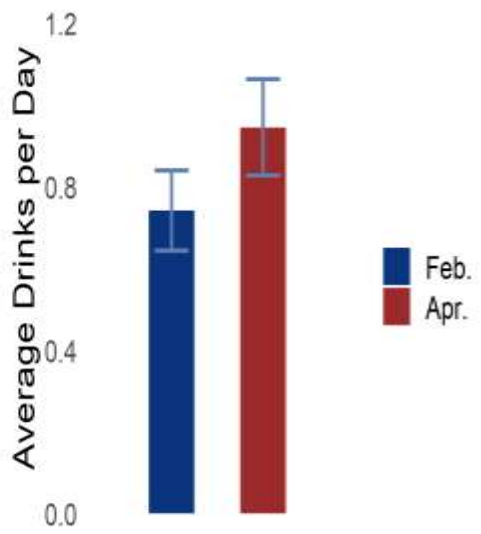
Changes in
Impact of
Health Fac

E. Schmits

Accepted: 11 November
Springer Science+Business Media

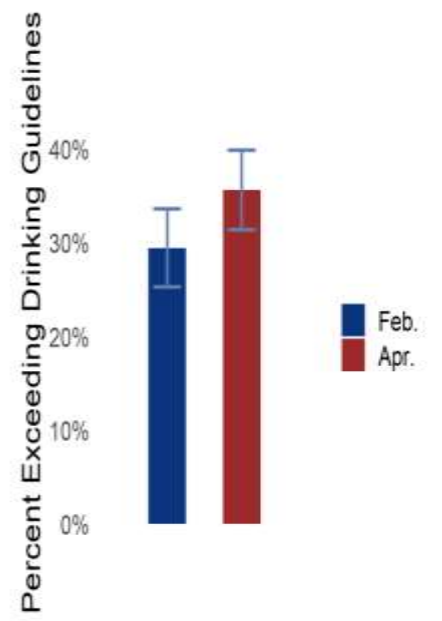
Average Drinks per Day

February: 0.74 drinks per day
 April: 0.94 drinks per day
 Result: +27%, $p < 0.001$

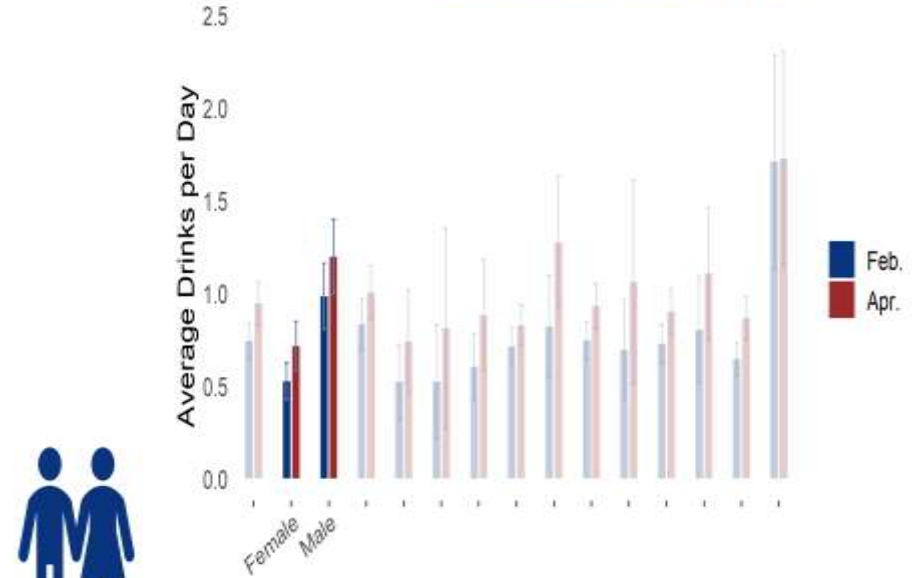
Exceeding Drinking Guidelines

February: 29%
 April: 36%
 Result: +21%, $p < 0.001$

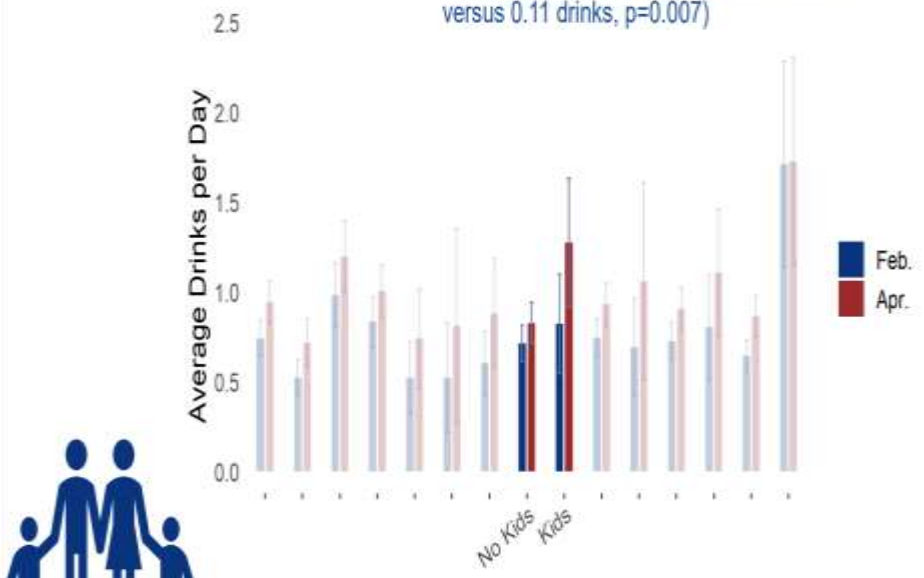
Average Drinks per Day

*Males increased drinks per day slightly more than females (0.21 versus 0.19, $p = 0.77$)

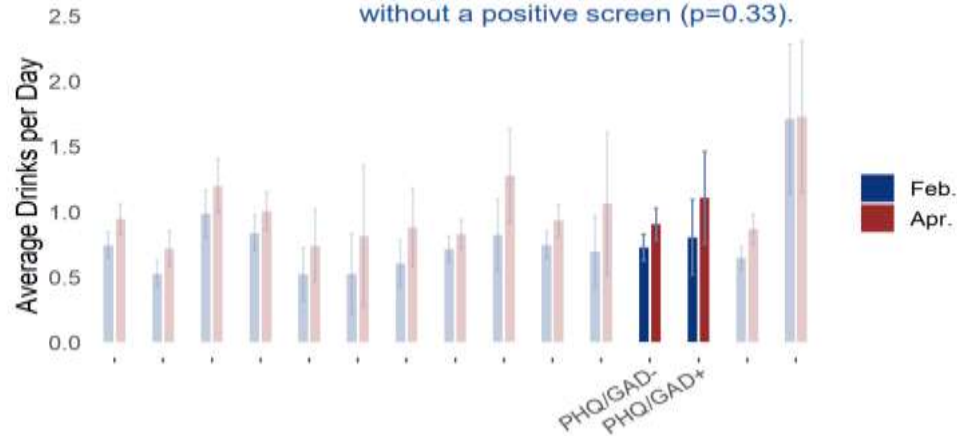
Average Drinks per Day

*Respondents with kids in the household increased more than those without kids (0.45 versus 0.11 drinks, $p = 0.007$)

Average Drinks per Day

*Respondents with positive mental health screens in Feb. or Apr. increased drinks per day by 0.30, compared to 0.18 for those without a positive screen ($p=0.33$).

Changes in Alcohol Use During the COVID-19 Pandemic: Impact of the Lockdown Conditions and Mental Health Factors

E. Schmits¹ - F. Glowacz¹

Accepted: 11 November 2020/
© Springer Science+Business Media, LLC, part of Springer Nature 2021

Alkoholfogyasztásukat növelő személyek jellemzően:

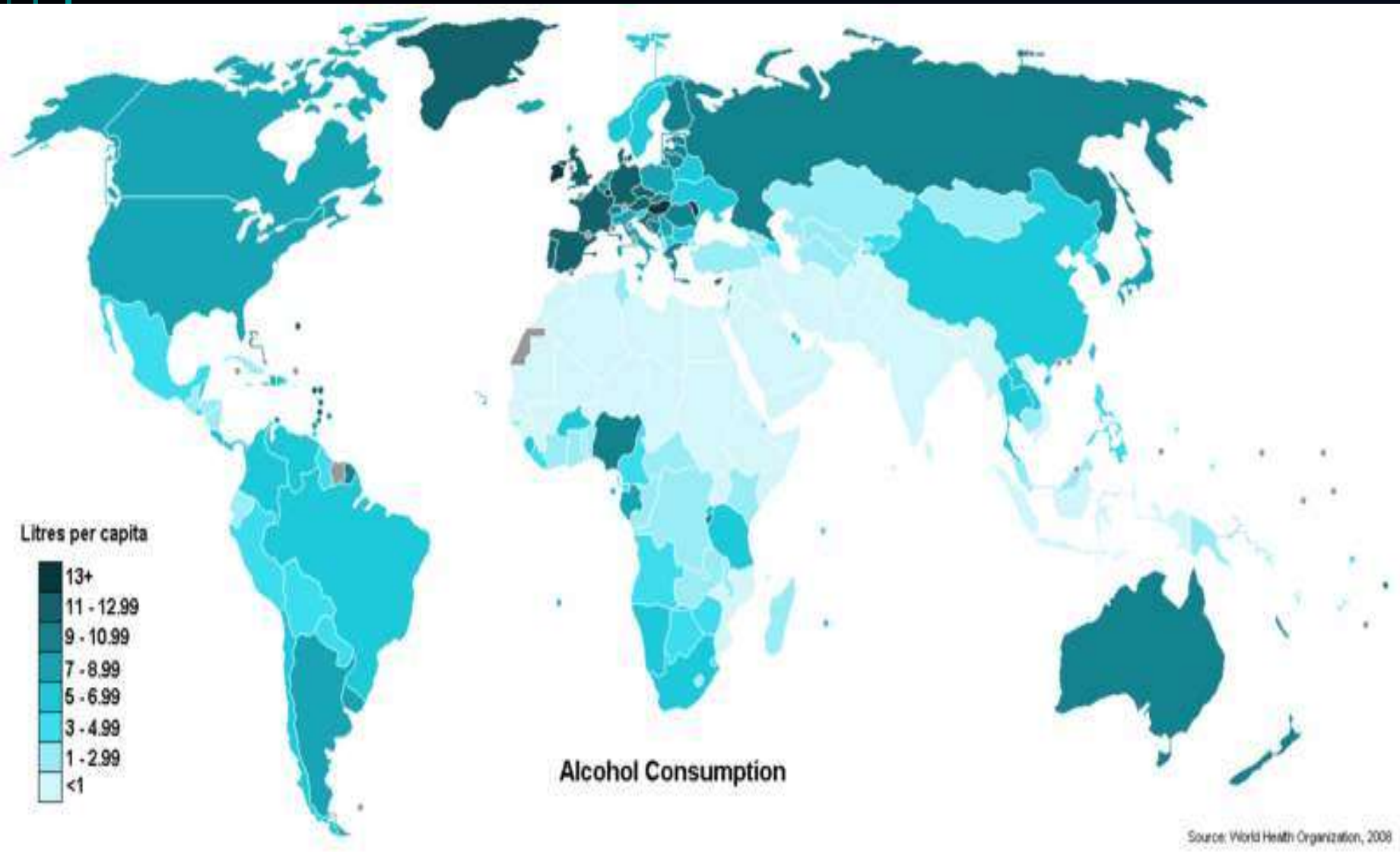
1. Idősebbek, otthonról dolgoznak, vannak gyerekeik, magasabban képzettek;
2. Jobban ki vannak téve a fertőzés kockázatának
3. **Depresszió és szorongás skálákon magasabb pontszámot érnek el**

1. Mindeközben Magyarországon....

- 2020-21: Adatok kevésbé állnak rendelkezésre
- 2019-ig: kifejezetten kedvező trend:

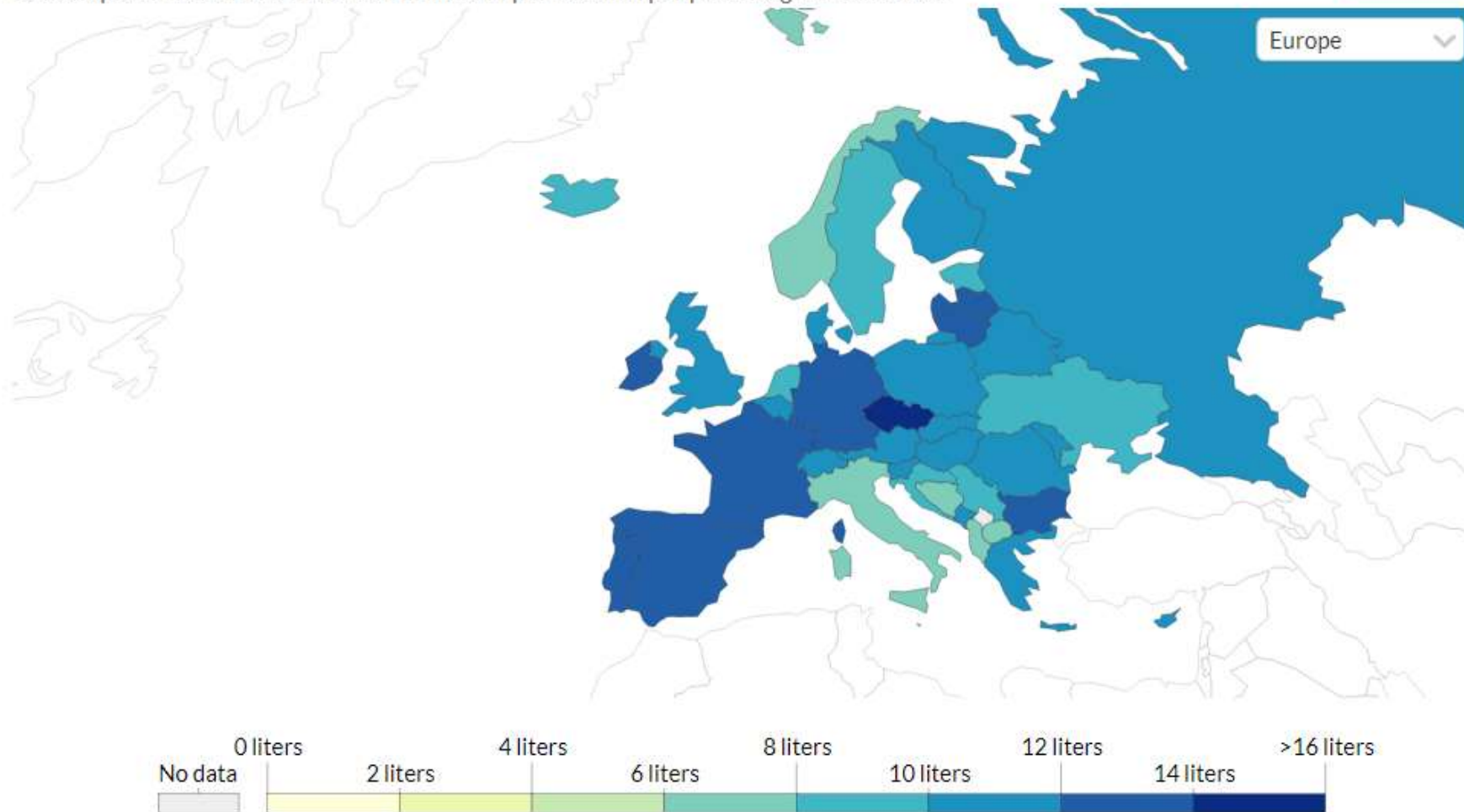
Az alkoholfogyasztás geográfiai sajátosságai – 2008, WHO

Alcohol consumption per person, 2018

Our World
in Data

Consumption of alcohol is measured in liters of pure alcohol per person aged 15 or older.

Source: World Health Organization (via World Bank)

OurWorldInData.org/alcohol-consumption • CC BY

2018: Magyarország: 11.35 l/fő

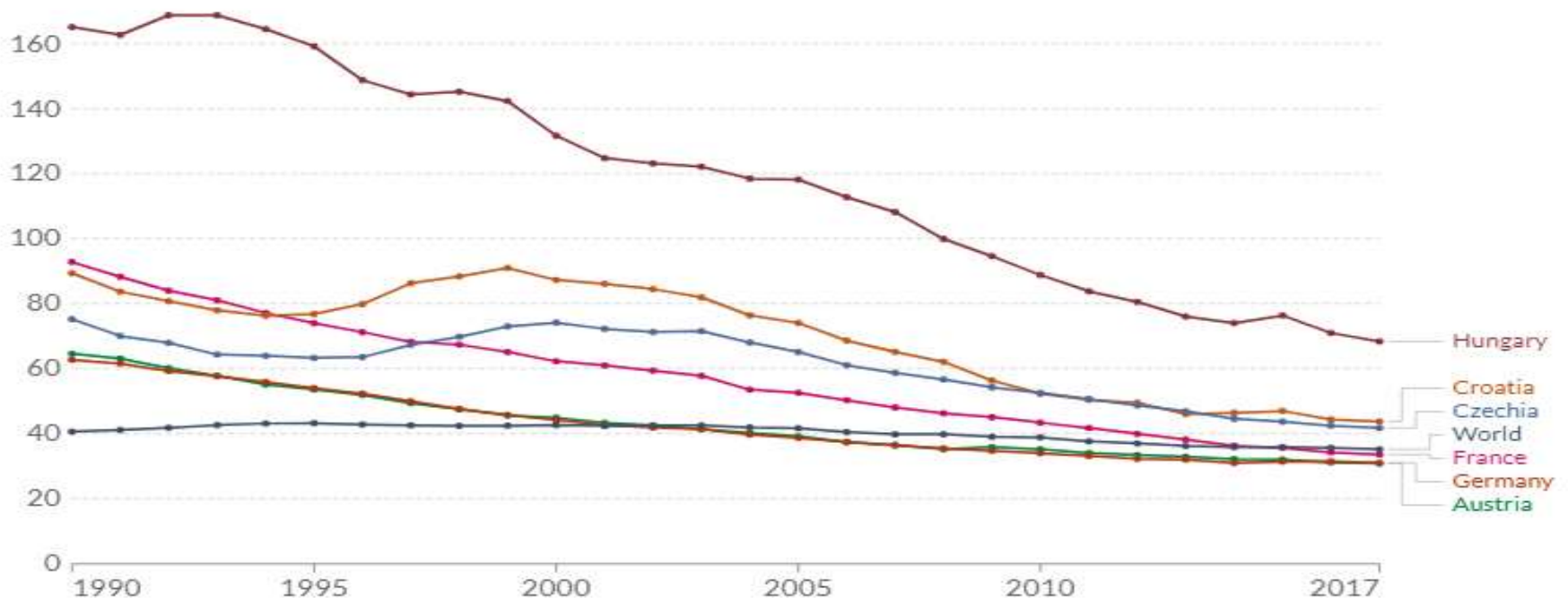
Alkohol és halálozás

Rate of premature deaths due to alcohol, 1990 to 2017

Age standardized rate of deaths per 100,000 people.

Our World
in Data

+ Add country

Source: Alcohol use

Note: To allow comparisons over time and between countries with different age-profiles this rate is age-standardized.

CC BY

1990 2017

CHART

MAP

TABLE

SOURCES

DOWNLOAD

Áttekintés

- 1. Milyen trend látható: alkoholfogyasztás
- 2. Mi magyarázhatja ezt?
- 3. Miért baj ez?
- 4. Mit lehet tenni?

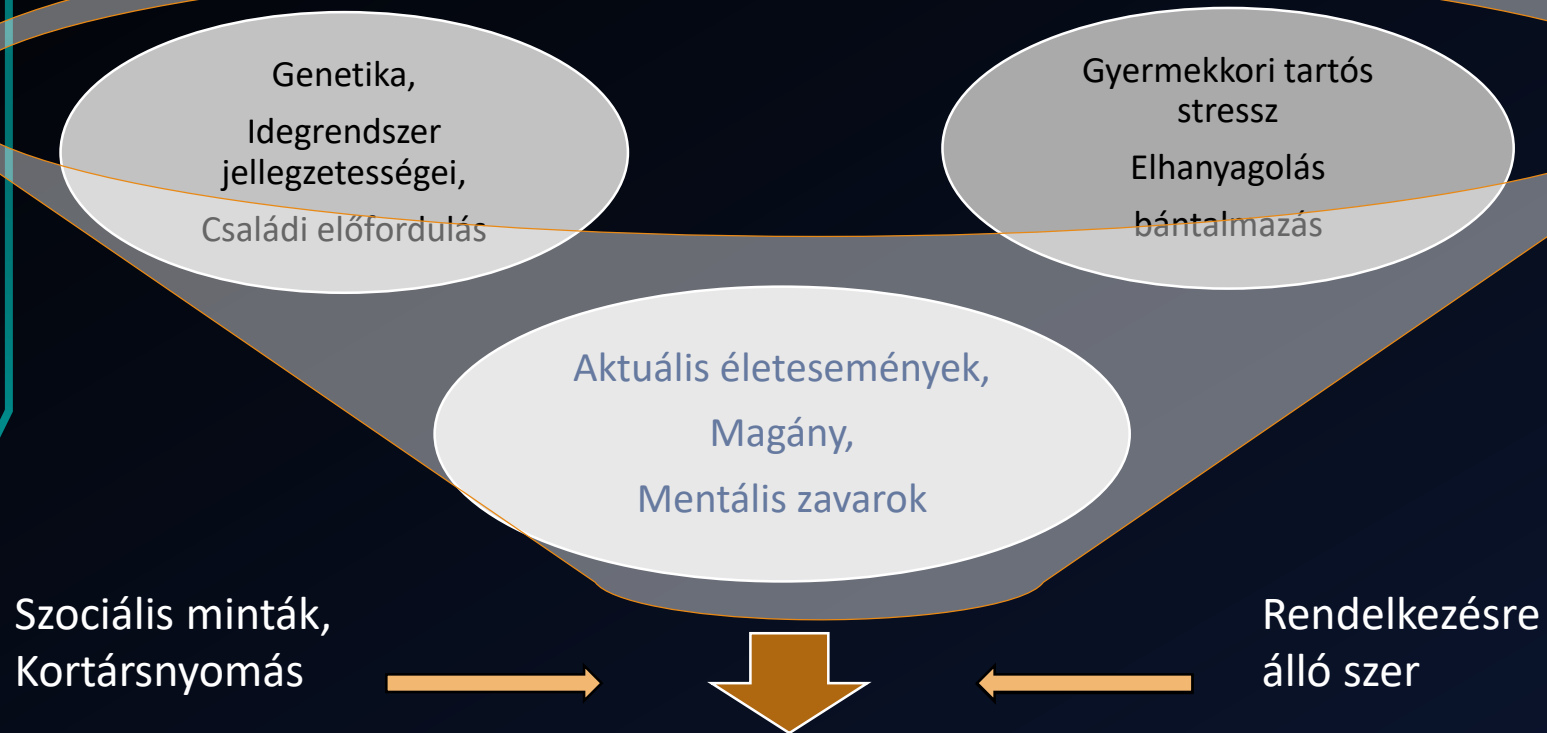
2. Kínálat

- Átalakult
- Csökkent: étterem, kocsmá, fesztivál...
- Nőtt: sarki kisbolt, áruházláncok
  - Internetes vásárlások
    - (US: 262%-os növekedés)

(The Times, 2020. március 31.)

2. Kereslet, használati igény

Problémás szerhasználat, Hozzászokás, Függőség

2. COVID-19 és mentális egészség

- Direkt neurobiológiai hatás
  - KIR – frontális lebeny
  - (Krónikus) gyulladás – citokinek – depresszió?
  - ~ Poszt-COVID szindróma
- Egészségkárosodás, kórházi kezelés (PTSD)
- Indirekt hatások – stressz, megküzdés nehézségei
  - Szociális izoláció
  - Inaktivitás
  - Home office / home school
  - Munkanélküliség
  - Gazdasági hatások

2. Covid és alkohol

- Fokozza az esékenységet (járványhelyzet is)
- Esékenyekben alkohol fogyasztás nő
- Tévhitek!
- Alkoholfogyasztás rontja:
  - Infekció elkerülését célzó viselkedéseket
  - Adaptív coping mechanizmusok használatának esélyét
  - Immunrendszer működését, jó prognózis esélyét

Be strong **without alcohol**

Heavy alcohol use weakens the immune system and increases the risk of contracting infectious diseases, including COVID-19.

#COVID19 #Coronavirus

2. Segítségkérés útjai - Ellátási kapacitások

- **Alapellátás**
- Akut fekvőbeteg ellátás (pszichiátria – krízisállapot, megvonás...): erőforrások átcsoportosítása
- Halasztható ellátások időszakos szüneteltetése (gondozó, rehabilitációs osztályok)
- Telemedicina
  - Előnyök: rugalmas, alacsonyabb küszöb (OPAI, Orczy Klub)
  - Hátrányok: e-recept, kontroll elmaradás

Áttekintés

- 1. Milyen trend látható: alkoholfogyasztás
- 2. Mi magyarázhatja ezt?
- 3. Miért baj ez?
- 4. Mit lehet tenni?

3. Alkoholhasználati zavar (DSM-5)

- a) a személy a szándékoltnál nagyobb mennyiségű alkoholt fogyaszt, a tervezettnél hosszabb ideig;
- b) az alkoholhasználat csökkentésére vonatkozóan sikertelen kísérleteket tesz;
- c) a fogyasztásra és ahhoz kapcsolódó tevékenységekre jelentős mennyiségű időt fordít;
- d) az alkoholfogyasztás utáni erős sóvárgás jellemzi;
- e) nem teljesíti főbb, hétköznapi szerepeihez kötődő kötelezettségeit;
- f) az alkoholfogyasztást a nyilvánvaló interperszonális, testi és lelki problémák ellenére fenntartja;
- g) korábbi tevékenységeit feladja, hanyagolja az ital miatt, illetve;
- h) az alkoholt kockázatos helyzetekben is használja.

Az alkoholproblémákkal küzdőknél jellemzően megjelenhet

- i) a tolerancia, illetve
- j) az alkoholfogyasztás abbahagyása esetén megvonási tünetek jelentkezhetnek.

- Enyhe: 2-3 kritérium
- Közepes: 4-5 kritérium
- Súlyos: 6 vagy több kritérium

3. Alkoholhasználat „ára”

- Évente 3 millió ember hal meg évente alkoholhasználat következtében (WHO, 2018)
- Magyarországon összhalálozás alkoholnak tulajdonítható frakciója (AAF): 6,9%
- ~ 8 000 haláleset / év
- Továbbá:
  - Mortalitás
  - Direkt költség
  - Indirekt költség
  - Egyéb társadalmi következmények

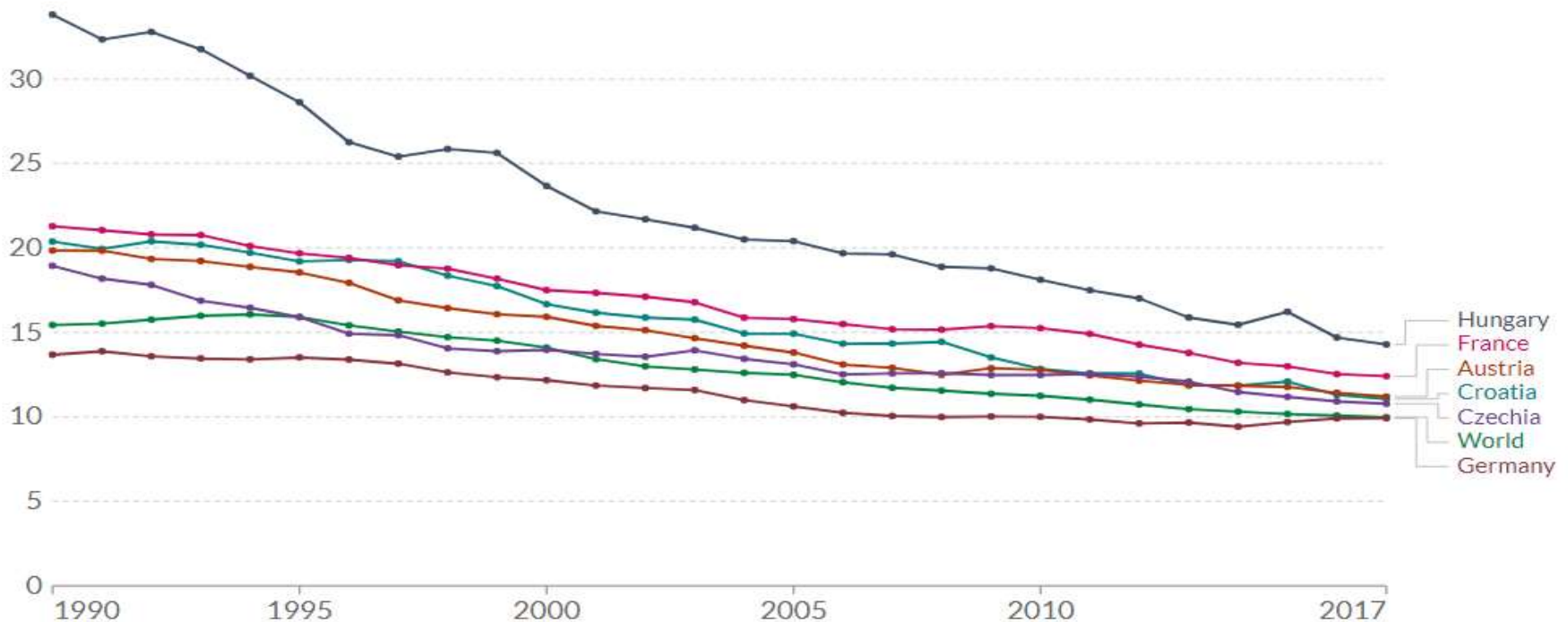
Öngyilkossági halálozás Magyarországon 1990-2017

Death rate from suicides, 1990 to 2017

The annual number of deaths from suicide per 100,000 people.

Our World
in Data

+ Add country

Source: IHME, Global Burden of Disease (GBD)

Note: To allow comparisons between countries and over time this metric is age-standardized.

OurWorldInData.org/suicide • CC BY

1990 2017

CHART

MAP

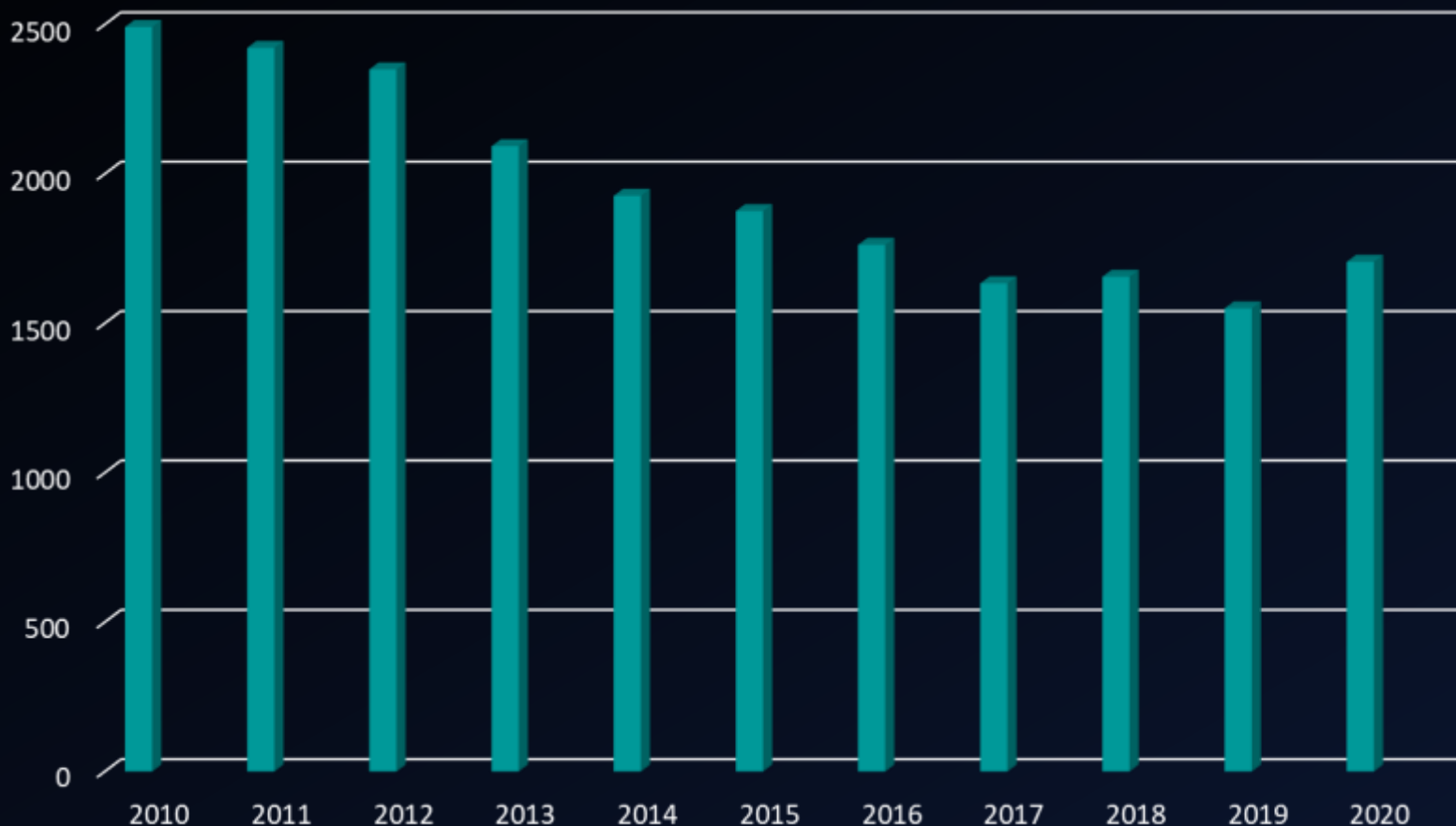
TABLE

SOURCES

DOWNLOAD

3. Öngyilkossági halálozás Magyarországon 2010-2020

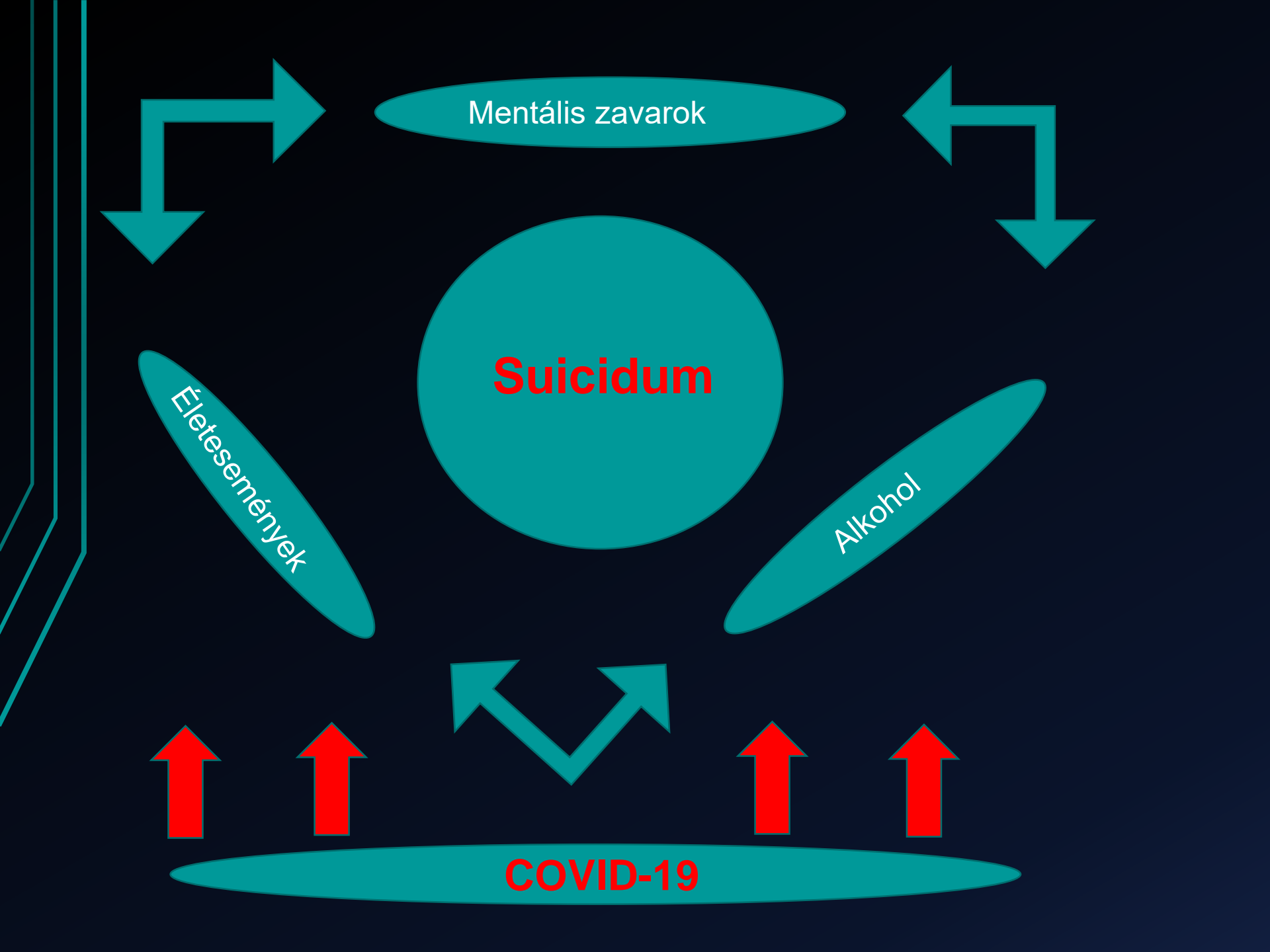

2019: 1550 (1158 ffi, 392 nő)

2020: 1706 (1311 ffi, 395 nő)

3. Covid és suicidum – lehet-e összefüggés?

- Suicidum fő rizikófaktorai (közül néhány):
  - Mentális zavarok – pl. hangulatzavarok
  - Negatív életesemények
  - Szerhasználat
- Direkt KIR hatás?

Mentális zavarok

Suicidum

Életesemények

Alkohol

COVID-19

Áttekintés

- 1. Milyen trend látható: alkoholfogyasztás
- 2. Mi magyarázhatja ezt?
- 3. Miért baj ez?
- 4. Mit lehet tenni?

4. Beavatkozási lehetőségek

- 1. Kínálati oldal
  - Társadalmi támogatottság hiánya
  - Hatékonyság kérdéses
  - Gazdasági érdekek
  - Kivitelezés?

4. Beavatkozási lehetőségek

- 2. Prevenció
  - Információ átadása
    - Edukáció
    - Média, közösségi média eszközei
  - Mentálhigiéné
    - Tanácsadás, szupportáció
    - LIPI - alacsony intenzitású pszichoterápiás beavatkozások: stresszkezelés, viselkedésaktiválás, problémamegoldás, mindfulness, relaxáció.....
  - Társadalmi szintű intézkedések (pl. oltási program vs. lockdown)

4. Beavatkozási lehetőségek

- Mielőbbi felismerés
  - Alapellátók szerepe!!
  - AHZ: AUDIT és Rövid Intervenció (WHO)
  - Depresszió tünetei, szuicid veszély felismerése
  - Szakellátásba irányítás (pszichiátria, addiktológia)
- Kezelési kapacitások bővítése (megtartása)
  - Közfinanszírozott rendszerben

Köszönöm a figyelmet!